

Sygn. akt I C 969/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

zaoczny

Dnia 17 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Ewa Ligoń – Krawczyk

Protokolant: sekr. sąd. Katarzyna Maciaszczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko Ł. D. i A. S.

o zobowiązanie

oddala powództwo.

Sygn. akt I C 969/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 13 września 2016 roku J. S. wniosła o zobowiązanie Ł. D. i A. S. (1) do złożenia oświadczenia woli o przeniesieniu własności nieruchomości położonej w miejscowości B. w gminie P. o numerze ewidencyjnym (...) na rzecz A. S. (2). Powódka uzasadniła żądanie pozwu wystąpieniem po stronie pozwanych rażącej niewdzięczności. Powódka wezwała pozwanych w miesięcznym terminie do przeniesienia własności nieruchomości na jej rzecz, jednakże pozostało to bez odpowiedzi zarówno ze strony Ł. D. jak i A. S. (1) (pozew – k. 2).

A. S. (1) na rozprawie w dniu 7 marca 2017 roku oświadczyła, iż nie zajmuje stanowiska w sprawie i pozostawia decyzję do uznania sądu (protokół – k. 61 nagranie 00:01:27-00:02:08).

Ł. D., nie złożył odpowiedzi na pozew, a prawidłowo wezwany do stawienia się na terminie rozprawy nie stawił się, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności ani też nie składał w sprawie wyjaśnień ustnie lub na piśmie.

Do zamknięcia rozprawy powódka podtrzymała żądanie pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 sierpnia 2012 roku J. S. w charakterze darczyńcy i Ł. D. wraz z jego żoną A. D. (1) w charakterze obdarowanych zawarli przed notariuszem M. W. w formie aktu notarialnego rep. (...) nr (...) umowę darowizny. Zgodnie z § 3 ust. 1 umowy J. S. darowała swojej córce A. A.-D. udział w 1/2 (jednej drugiej) części w niezabudowanej działce ewidencyjnej oznaczonym numerem (...) o obszarze 9600 m², a A. D. (1) darowiznę tę przyjęła. Stosownie zaś do ustępu 3 tego paragrafu J. S. darowała swojemu zięciowi Ł. D. udział w 1/2 (jednej drugiej) części w niezabudowanej

działce ewidencyjnej oznaczonym numerem (...) o obszarze 9600 m2, a Ł. D. darowiznę tę przyjął (**dowód:** umowa – k. 19-25).

W latach 2011-2013 A. D. (2) dokonała szeregu fałszerstw poprzez podrabianie podpisów J. S.. Za te czyny A. D. (1) została skazana na karę pozbawienia wolności, którą odbyła w okresie od 5 maja 2013 roku do 15 stycznia 2016 roku. J. S. dowiedziała się o dokonaniu tych czynów w trakcie postępowania karnego toczącego się w tym przedmiocie w roku 2013 (**dowód:** zeznania powódki w charakterze strony – k. 61-61 v. nagranie 00:05:07-00:11:02, wyrok – k. 6-10, postanowienie – k. 3-5, świadectwo zwolnienia – k. 29-30).

Ł. D. wyjechał z Polski w listopadzie 2014 roku. W tym czasie J. S. miała z nim kontakt ostatni raz. Najpóźniej wiosną 2015 roku J. S. stwierdziła, że zachowanie powoda uzasadnia odwołanie darowizny (**dowód:** zeznania powódki w charakterze strony – k. 61-61 v. nagranie 00:05:07-00:11:02).

Wyrokiem z dnia 1 czerwca 2016 roku Sąd Okręgowy w Łodzi rozwiązał związek małżeński Ł. D. z A. S. (3) z domu A. – poprzednie nazwisko A.-D. (**dowód:** wyrok – k. 26).

W dniu 3 sierpnia 2016 roku J. S. złożyła oświadczenie o odwołaniu darowizny działki nr (...) o pow. 9600 m2 niezabudowanej, położonej w miejscowości B. gmina P. w części 1/2, jakiej dokonała na rzecz córki A. S. (1). Jako powód odwołania darowizny wskazała niewdzięczność córki przejawiającą się w popełnieniu przestępstwa fałszowania jej podpisów. Nad to powódka w oświadczeniu wskazała, iż A. S. (1) po opuszczeniu Zakładu Karnego nie pomagała matce pomimo że ta wymagała stałej pomocy osób trzecich. W związku z odwołaniem darowizny, J. S. wezwała A. S. (1), aby w terminie miesiąca od doręczenia jej oświadczenia o odwołaniu darowizny przeniosła na jej rzecz przedmiot darowizny. Oświadczenie zostało doręczone za pośrednictwem poczty A. S. w dniu 5 sierpnia 2016 roku (**dowód:** oświadczenie – k. 18, potwierdzenie odbioru – k. 27-28).

Tego samego dnia J. S. złożyła oświadczenie o odwołaniu darowizny działki nr (...) o pow. 9600 m2 niezabudowanej, położonej w miejscowości B. gmina P. w części 1/2, jakiej dokonała na rzecz zięcia Ł. D.. W oświadczeniu podała, iż powodem odwołania darowizny jest niewdzięczność zięcia przejawiająca się tym, że wyjechał za granicę, całkowicie zerwał z rodziną w listopadzie 2014 roku i nie interesował się jej losem. Oświadczenie zostało doręczone za pośrednictwem poczty w dniu 4 sierpnia 2016 roku (**dowód:** oświadczenie – k. 11, potwierdzenie odbioru – k. 13-14).

Powyższy san faktyczny sąd ustalił na podstawie dokumentów i ich kopii złożonych do akt sprawy oraz przesłuchania J. S. i A. S. (1) w charakterze stron. W ocenie Sądu treść zeznań pozostała w spójności z treścią dokumentów i stanowiła ich dopełnienie, a więc należało tym zeznaniom dać wiarę.

Sąd zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 339 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawi się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny. W tym wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Ł. D. prawidłowo wezwany na termin rozprawy nie stawił się, nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności ani też nie składał w sprawie wyjaśnień ustnie lub na piśmie. A. S. (1) wprawdzie stawiła się na rozprawie, jednakże odmówiła zajęcia stanowiska i pozostawiła decyzje o zasadności powództwa do uznania sądu. Wobec powyższego w ocenie sądu ziściły się przesłanki ustawowe obligujące do wydania wyroku zaocznego w stosunku do obojga pozwanych.

W kontekście powołanego przepisu wskazać należy, że po dokonaniu analizy twierdzeń strony powodowej zawartych w pozwie i zestawieniu ich z dowodami przedłożonymi przez stronę powodową, Sąd uznał, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i podlegało oddaleniu w całości zarówno w zakresie pozwanego Ł. D., jak i w zakresie pozwanej A. S. (1).

Kodeks cywilny w art. 898 § 1 k.c. przewiduje, że darczyńca może odwołać darowiznę nawet już wykonaną, jeżeli obdarowany dopuścił się względem niego rażącej niewdzięczności. Odwołanie darowizny następuje przez oświadczenie darczyńcy złożone obdarowanemu na piśmie (art. 900 k.c.).

Możliwość odwołania darowizny związana jest przede wszystkim z subiektywnie odczuwaną przez darczyńcę krzywdą. Jednocześnie art. 899 § 3 k.c. przewiduje, że darowizna nie może być odwołana po upływie roku od dnia, w którym uprawniony do odwołania dowiedział się o niewdzięczności obdarowanego. Jest to termin zawity, uzasadniony zwłaszcza tym, że jeżeli w ciągu roku darczyńca nie odwołał darowizny, to przypuszczalnie krzywdy głębiej nie odczuł albo przebaczył obdarowanemu. W kategoriach celowościowych można termin ten uznać za wystarczająco długi, aby uznać, iż darczyńca lub wyjątkowo jego spadkobierca zrezygnowali z realizacji swoich praw w tym zakresie; pewność obrotu wymaga tu przerwania niepewności w sytuacji obdarowanego (tak np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 26 lutego 2013 roku, I ACa 791/12).

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego sąd przyjął, iż negatywna przesłanka odwołania darowizny w postaci upływu terminu zawitego zaszła w odniesieniu do obojga pozwanych. Powódka dowiedziała się o czynach przestępnych córki A. S. (1) (wówczas występującej pod nazwiskiem A.-D.) w toku postępowania karnego, tj. 2013 roku. Jakkolwiek nie została wskazana konkretna data uzyskania wiedzy o zachowaniu uznanym przez nią za niewdzięczność, to nie ulega wątpliwości, że złożone w dniu 3 sierpnia 2016 roku przez powódkę oświadczenie było spóźnione.

Podobnie trzeba ocenić oświadczenie powódki skierowane względem obdarowanego Ł. D.. Wyjazd zięcia do Anglii w trakcie odbywania córki powódki a żony pozwanego kary pozbawienia wolności będący de facto zerwaniem stosunków z rodziną stanowiący w oczach powódki rażącą niewdzięczność miał miejsce w listopadzie 2014 roku. Oznacza to, że termin odwołania względem niego darowizny z tej przyczyny upłynął w listopadzie 2015 roku i tym samym oświadczenie powódki z dnia 3 sierpnia 2016 roku nie mogło wywołać skutków prawnych. W związku z powyższym z uwagi na ziszczenie się przesłanki negatywnej żądania pozwu, w postaci niedochowania terminu zawitego na złożenie oświadczenia o odwołaniu darowizny, Sąd zaniechał dalszej analizy, w tym między innymi dokonania oceny, czy wyjazd zięcia i zerwanie kontaktów z powódką należy traktować jako wyraz rażącej niewdzięczności względem niej.

Z tych względów na podstawie art. 899 § 3 k.c. orzeczono jak w sentencji wyroku, oddalając powództwo w całości.

Sąd nie orzekł o kosztach, albowiem żadna ze stron nie złożyła wniosku w tym przedmiocie. Ponadto powódka została zwolniona od kosztów sądowych w całości, a nie wykazała by poniosła dalsze koszty procesu, tym samym również z tych względów orzeczenie w tym zakresie było bezprzedmiotowe.